

Domnule Președinte, [1]

Subsemnatul [2]_, în calitate de _, în dosarul nr. ./__ al acestei instanțe, în termen legal [3]

Declar apel

împotriva sentinței penale [4] nr. / pe care o consider nelegală și netemeinică.

Motivele apelului sunt următoarele [5]:_

Solicit admiterea apelului, desființarea în parte/în totalitate a sentinței și pronunțarea unei hotărâri temeinice și legale conform art. 379 C. proc. pen.

Data Semnătura, [6]

Domnului Președinte al [7]_

Explicații teoretice

[1] Natura juridică. Apelul este calea ordinară de atac prin care se urmărește reexaminarea cauzei și a judecății anterioare de către instanța superioară în grad.

Apelul are caracter devolutiv pentru că în această fază procesuală se pot administra probe, fără desființarea hotărârii pronunțate de instanța de fond. Numai după ce au fost epuizate toate probele cerute de părți și încuviințate de instanța de apel aceasta se pronunță asupra admiterii sau respingerii apelului.

[2] Titularii apelului. Potrivit art. 362 C. proc. pen., pot face apel:

- a) procurorul - în ce privește latura penală și latura civilă;
- b) inculpatul -în ce privește latura penală și latura civilă. De asemenea, inculpatul poate face apel împotriva sentinței de achitare sau de încetare a procesului penal, în ceea ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- c) partea vătămată - atât în latura penală, cât și în latura civilă, indiferent de modul în care se pune în mișcare acțiunea penală. Deși prin dispozițiile art. 362 alin. (1) lit. c) se limitează dreptul părții vătămate în declarare apelului „numai în cauzele în care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, dar numai în ceea ce privește latura penală”, acestea au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 100/2004²⁾.
- d) partea civilă și partea responsabilă civilmente - atât în latura penală, cât și în latura civilă. Deși art. 362 alin.(1) lit. d) C. proc. pen. limitează apelul acestora numai în ce privește latura civilă a procesului, prin Decizia nr. 482/2004²⁾ Curtea Constituțională a statuat că aceste dispoziții „sunt neconstituționale în măsura în care nu permit părții civile și părții civilmente responsabile să exercite calea de atac ordinară a apelului și în ce privește latura penală a procesului”.

e) martorul, expertul, interpretul și apărătorul - numai cu privire la cheltuielile judiciare cuvenite acestora;

O orice altă persoană ale cărei interese legitime au fost vătămate printr-o măsură sau act al instanței care a pronunțat sentința sau încheierea respectivă.

Potrivit art. 362 alin. (2), apelul poate fi declarat pentru toate persoane (cu excepția procurorului) și de către de reprezentantul legal sau de către apărător, iar pentru inculpat și de către soțul acestuia.

[3] Termenul de apel este de 10 zile, dacă legea nu dispune altfel [de exemplu, art. 477 alin. (1) C. proc. pen. prevede un termen de apel de 3 zile de la pronunțare împotriva hotărârilor date în cazul judecării infracțiunilor flagrante]. Aceasta curge de la pronunțare, pentru părțile prezente la judecată sau la pronunțare, și de la comunicare pentru părțile care au lipsit atât de la judecată, cât și de la pronunțare. Tot de la comunicarea copiei de pe dispozitiv curge termenul de 10 zile și pentru cei arestați, chiar și în altă cauză, pentru inculpatul militar în termen, militar cu termen redus, rezervist, concentrat, elev al unei instituții militare de învățământ ori pentru inculpații internați într-un centru de reeducare sau institut medical-educativ, care au lipsit de la pronunțare.

În ce privește apelul declarat de martor, expert, interpret sau apărător, privitor la cheltuielile judiciare datorate acestora, acesta poate fi exercitat de îndată după pronunțarea încheierii prin care s-a dispus asupra cheltuielilor judiciare și cel mai târziu în 10 zile de la pronunțarea sentinței prin care s-a soluționat cauza [art. 363 alin. (4) C. proc. pen.].

Apelul declarat peste acest termen poate fi considerat de instanță ca fiind făcut în termen dacă se constată că întârzierea s-a datorat unei cauze temeinice de împiedicare, iar cererea de apel a fost făcută în cel mult 10 zile de la începerea executării pedepsei sau a despăgubirilor civile (art. 364 C. proc. pen.).

De asemenea, se poate face apel și peste termen dacă partea a lipsit atât la judecată, cât și la pronunțare, dar nu mai târziu de 10 zile de la începerea executării

pedepsei sau a începerii executării dispozițiilor privind despăgubirile civile, după caz (art. 365 C. proc. pen.).

Nedeclararea în termenul prevăzut de lege a apelului atrage decăderea din exercitarea dreptului de a face apel, cu consecința respingerii acestuia ca tardiv introdus (art. 185 C. proc. pen.).

Termenul de apel se socotește pe zile libere [art. 186 alin. (2) C. proc. pen.], fără a se lua în calcul nici ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Astfel, rezultă că partea care declară apel are la dispoziție 12 zile. Dacă ultima zi a termenului cade într-o zi nelucrătoare, acesta se prelungește până la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează [art. 186 alin. (4) C. proc. pen.].

Dacă cererea de apel este depusă înăuntrul termenului prevăzut de lege la administrația locului de deținere, în cazul celor arestați, la unitatea militară, în cazul militarilor, sau la oficiul poștal prin scrisoare recomandată, apelul este considerat ca făcut în termen, potrivit dispozițiilor art. 187 C. proc. pen. Dovada se poate face prin înregistrarea sau atestarea cererii de apel făcută de către administrația locului de deținere, sau unitatea militară ori prin recipisa de la oficiul poștal.

[4] Obiectul apelului. Potrivit art. 361 C. proc. pen., pot fi atacate cu apel sentințele pronunțate în primă instanță, cu excepția următoarelor sentințe, ce pot fi atacate doar cu recurs:

- sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile prevăzute în art. 279 alin. (2) lit. a) C. proc. pen.;
- sentințele pronunțate de tribunalele militare privind infracțiunile prevăzute în art. 279 alin. (2) lit. a) C. proc. pen. și infracțiunile contra ordinii și disciplinei militare, sancționate de lege cu pedeapsa închisorii de cel mult 2 ani;
- sentințe pronunțate de curțile de apel și Curtea Militară de Apel;
- sentințele pronunțate de secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- sentințele de dezinvestire.

Referitor la încheierile date în primă instanță, acestea pot fi atacate cu apel numai o dată cu fondul [art. 361 alin. (3) C. proc. pen.]. Printre asemenea încheieri se pot menționa: încheierile prin care se iau anumite măsuri procesuale, încheierile prin care se iau măsuri pentru buna administrare a justiției (respectiv admiterea sau respingerea judecării împreună a mai multor cauze pe motiv de indivizibilitate sau conexitate) etc.

[5] Motivele apelului. Motivele de apel se formulează în scris, prin cererea de apel sau printr-un memoriu separat, care trebuie să fie depus la instanța de apel cel mai târziu până în ziua judecății. De asemenea, motivele de apel se pot formula și oral în ziua judecății.

[6] Semnătura. Cererea de apel se semnează de persoana care face declarația. Pentru persoanele care nu pot semna cererea poate fi atestată de un grefier de la instanța a cărei hotărâre se atacă sau de apărător, de primarul sau secretarul

consiliului local ori de un funcționar cu atribuții în acest sens, din localitatea de domiciliu a petentului.

Potrivit art. 366 alin. (2) C. proc. pen., cererea de apel nesemnată ori neatestată poate fi confirmată în instanță de parte ori de reprezentantul ei.

[7] Instanța competentă. Judecarea apelului este de competența instanței imediat superioară în grad celei care a pronunțat în fond sentința. Astfel, apelurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de judecătorie se soluționează de tribunale, iar cele împotriva sentințelor pronunțate de tribunale se soluționează de curțile de apel.

Potrivit art. 367 alin. (1) C. proc. pen., cererea de apel se depune la instanța a cărei hotărâre se atacă. Persoana care se află în stare de detinere poate depune cererea de apel și la administrația locului de detinere, care are obligația de a întâmpina cererea la instanța a cărei hotărâre se atacă.